

СЪВРЕМЕННИ МЕТОДИ, ВЪВЕДЕНИ В ОБУЧЕНИЕТО НА СТУДЕНТИТЕ ОТ СПЕЦИАЛНОСТ „ЗЪБОТЕХНИК“

Борислава Гущерова

Факултет по дентална медицина, Медицински университет – Варна

MODERN METHODS INTRODUCED IN THE TRAINING OF STUDENTS FROM THE DENTAL TECHNICIAN PROGRAM

Borislava Gushterova

Faculty of Dental Medicine, Medical University of Varna

РЕЗЮМЕ

Зъботехническата практика се развива непрекъснато с въвеждането на иновативни технологии. Обучението е редовна форма с продължителност три години с образователно-квалификационна степен „професионален бакалавър“ в медицинските колежи в страната. Практическото обучение е насочено към изработването на зъбопротезни конструкции с лечебно-възстановителен, функционален и естетичен ефект. Зъботехникът, следвайки указанията на денталния лекар, изпълнява самостоятелно задачи, свързани с изработването на всички видове сменяеми (частични и тотални протези, шини) и несменяеми (коронки, мостове, пинлей, и т.н.) зъбопротезни конструкции.

Ключови думи: съвременни методи, обучение, зъботехник

ABSTRACT

Dental technology practice is developing continuously with the introduction of innovative technologies. The education is conducted in a regular form with a duration of three years and educational qualification degree of Professional Bachelor in medical colleges in the country. The practical training is focused on the fabrication of denture structures with healing-restorative, functional and aesthetic effect. The dental technician, by following the instructions of the dentist, performs independently tasks related to the fabrication of all kinds removable (partial and total dentures, splints) and non-removable (crowns, dental bridges, pinlay, etc.) denture constructions.

Keywords: modern methods, training, dental technician

ВЪВЕДЕНИЕ

Институцията Медицински университет – Варна и преподавателите използват редица иновативни подходи в подготовката на студентите за професионалната им реализация в зъботехнически лаборатории. Иновациите и творчеството са фактори от ключово значение за устойчивото развитие на образованието на студентите и способността им да се справят с предизвикателствата на конкуренцията на пазара на труда. Приоритет в работата по подготовката на студентите е осигуряването на пълноценно функциониращ „триъгълник на знанието“: образование – научноизследователска дейност – иновации (1,3,5).

Иновациите в преподаването засилват интереса на студентите и в търсенето на допъл-

нителна информация стратегиите за интерактивно обучение значително подобряват резултатите. Технологичните иновации навлизат в образователната сфера с бързи темпове, което води до разработване и прилагане на методи и техники в процеса на теоретичното и практичното обучение (3,4). Променят се и стиловете на преподаване и учене, които са плод на иновативно мислене и подготвени преподаватели, които предоставят и споделят дългогодишния си опит чрез използването на все повече иновативни методи и практики (2,5).

ЦЕЛ

Да се представят ползите от иновационните подходи в обучението на студентите от специалност „Зъботехник“.

МАТЕРИАЛ И МЕТОДИ

Използван е документален метод, като е осъществена справка с над 12 научни публикации от медицински издания, свързани с иновационните подходи в обучението на студентите.

ОБСЪЖДАНЕ

Обучението в медицинските висши учебни заведения цели изграждането на система от практически и теоретични умения и професионално значими способности у обучавания на основата на знания, придобити от теоретичното обучение, които се разширяват и задълбочават в хода на практическата дейност. То е процес на функционално единство между учене и труд (6,9).

Изграждането на общоевропейско пространство, динамичните промени в съвременния живот, преходът към все по информирано общество и научно-техническият прогрес налагат високи изисквания към качеството на образование на бъдещите медицински специалисти в България (7,12). Медицински университет – Варна се стреми да осигури на студентите си отлични условия за обучение. Инвестира в образователната инфраструктура, защото студентите предпочитат този тип обучение, каквито имат колегите им в развитите страни (8,10).

Blackboard е световен лидер в разработването на софтуер за обучение и комуникация, като статистиката сочи, че платформата се използва от 70% от университетите в САЩ, 80% от университетите в Обединеното кралство и почти всички университети в Холандия (6). Платформата е въведена и се използва и в Медицински университет – Варна. Тя предоставя съхранението на всички необходими материали на „клик“ разстояние. Позволява на студентите да определят времето и темповете на обучение в зависимост от индивидуалните особености, бърз и лесен достъп до съдържанието на курса, до начините за проверка на усвоеното знание и др. (11,12). Системата се използва пълноценно от студентите от УС „Зъботехник“, като им предоставя бърз достъп до трудовете и материалите на преподавателите, които качват в платформата своите лекционни курсове.

Целта на обучението по зъботехника е студентът да се изгради като специалист, способен да интегрира знанията си по отделните дисциплини и умело да ги превъплъти в практически умения и навици, необходими за практикуването на професията. Затова в учебния план практическите занятия са повече от теоретичните (1,8).

За да се обогатят теоретичните знания на студентите от специалност „Зъботехник“, е необходимо да се подобрят резултатите при усвояването на учебния материал. За да се засили интересът им към практическите упражнения, трябва да се наблегне на набор от иновативни методи и практики. Преподавателите от Учебен сектор „Зъботехник“ провеждат лекционните си курсове, като използват методите на интерактивното обучение. В презентациите (при теоретичното обучение по специалните учебни дисциплини) те представят своя дългогодишен опит, като предоставят клинични случаи от практиката, с което помагат на студентите да придобият теоретични знания, компетенции и професионални умения, необходими за съвременната зъботехническа практика. Лекционните зали в колежа са оборудвани с компютри, мултимедии, интерактивните дъски и сензорните екрани, което дава възможност да се представят актуални технологии, използвани в практиката, реални пациенти и ситуации, което е в полза на обучаемите (5,6).

Иновативен метод, използван в обучението на студентите, е поставянето на самостоятелна задача за самоподготовка, която се изразява в подготовка и представяне на мултимедийна презентация по тема от учебната програма – по ортодонтия, като получават предварителни насоки и изисквания от преподавателя. Голяма част от студентите са оценили високо подхода, засилил е интереса им и ги мотивира напред (3).

В обучението по ортодонтия е въведен иновативен метод работа върху клинични модели, които са внимателно подбрани от клиничната практика, с по-малка сложност и съобразени с уменията на обучавашите се. Целта е студентите да придобият сръчност и умения за работа в реална работна среда и да познават в детайли лабораторния процес. Проведени са няколко анкетни проучвания относно мнението на студентите от втори и трети курс за този нов метод. Според авторите Варнева М., Атанасова А. (2017), резултатите сочат, че обучавашите по-лесно са разбрали, усвоили и затвърдили получените теоретични знания.

Въведен е нов иновативен метод в Учебен сектор „Зъботехник“, чрез който се провежда стоп-тест от собствения им GSM. Платформата е като игра, всички студенти са в обща стая и „играт“ – по този начин се провежда първата част от изпита. Този ефективен метод е по идея на доц. М. Милев, д.о.з. Подходът се оценен положително от студентите, тъй като липсват напрежението и страхът, които съпровождат всеки изпитван. Тази практика значително

подобри резултатите и нагласите на обучаващите се.

От 2012 г. студенти с интерес към научните разработки участват в ежегодните научни сесии на колежа, като разработват собствени авторски трудове, съпроводени от преподаватели, с които обогатяват и затвърдяват собствените си знания в дадената дисциплина, което също разгръща потенциала им. Не на последно място са добре оборудваните с необходимата апаратура и инструментариум зали за провеждане на практическото обучение на студентите от специалност „Зъботехник“. Всяка зала създава усещане у студентите за реална работна среда. Научният сектор разполага със система CAM/CAD, която е технология от ново поколение и дава възможност на студентите да се запознаят с актуалните технологии в съвременната зъботехническа лаборатория.

В заключение можем да обобщим, че ръководството на университета и преподавателите прилагат иновативни методи, които осигуряват ефективност на обучението, като дават възможност за усвояване на знанията в определена логическа връзка и се характеризират с достъпност и последователност. Интегрирането на технологиите способства и за активното взаимодействие на студентите както помежду си, така и с преподавателите. Методите са доказано полезни, засилват интереса и стимулират студентите да търсят допълнителна информация с цел по-добра подготовка и придобиване на необходимите знания, умения и компетенции за бъдеща успешна практика.

Прилагането на иновативни подходи и решения в обучението разчупват стереотипите, защото вдигат все по-високо летвата в сферата на здравеопазването. Използването на ефективни нововъведения определят и насоките за развитие и стимулиране на човешкия потенциал и развитието на медицинската наука, за постигане на по-високо качество на здравните дейности и услуги като основен приоритет и незаменим компонент на съвременното здравеопазване.

ЛИТЕРАТУРА

1. Варнева М., Н. Недев, В. Великова, Иновативен метод в обучението по Ортодонтия на студентите от специалност „Зъботехник“ на МУ-Варна, Сборник статей Международная научно-техническая конференция „Наука, Техника, Инновации 2014“, Брянск, РФ, 2014, 365 - 367
2. Иванов Кр., Студентите са най-точния барометър за качеството на обучение в МУ-Варна, Студентски живот, МУ-Варна, бр.6, септември 2016, 40-43

3. Маркова А., Иновационни подходи на обучение на студентите-педагози по методика на обучението по техника и технологии, Автореферат на дисертация за придобиване на образователна и научна степен „доктор“, по методика на обучението по техника и технологии, София, 2011, 3
4. Недев Н., М. Варнева, В. Великова, Иновативни възможности за обучение на студентите от Медицински университет – Варна, Сборник статей Международная научно-техническая конференция „Наука, Техника, Инновации 2014“, Брянск, РФ, 2014, 396-398.
5. Сербезова И., Интерактивните технологии в обучението на бъдещите специалисти, Научни трудове на Русенския университет, т.50, серия 8.1, Русе, 2011, 124-128.
6. Heli Kuuse, Minko Milev, Modern And Traditional Methods Of Dental Training, Varna Medical Forum 8, 174-177
7. Minko M. Milev, Emilia P. Georgieva, Neli M. Ermenlieva, Tatina T., Todorova, Dayana T. Tsankova, Nikolay S. Nedev. Satisfaction of marketing communications in the activities of the dental laboratory. Journal of IMAB - Annual Proceeding (Scientific Papers). 2017 Apr-Jun;23(2): 1595 – 1597 ISSN: 1312-773X
8. Minko M. Milev, Emilia P. Georgieva, Neli M. Ermenlieva, Juliyan V. Kostadinov, Silviya N. Angelova, Plamen S. Rusev, A model for integrated software to improve communication policy in dental technical labs, J of IMAB. 2017, vol. 23, issue 2, 1591-1594 ISSN: 1312-773X
9. Silviya Angelova, Julian Kostadinov, Minko Milev, Gergana Nedova, Mario Milkov, Innovative Approaches to the Treatment of Sleep Apnoea, International Bulletin of Otorhinolaryngology, Volume XII, № 1, 2016, 17- 20 ISSN 2367-878X
10. <http://www.mu-varna.bg/>
11. <https://elearn.mu-varna.bg/>
12. <http://zubolekarbg.com/>

Адрес за кореспонденция:

Борислава Емилиянова Гуштерова
Медицински университет – Варна,
Факултет по дентална медицина
бул. „Цар Освободител“ 84
Варна, 9000

e-mail: borislava.gushterova@mu-varna.bg